

Megszületett az előzetes politikai megállapodás a KAP reformról

08–09. oldal

**Elindult a Széchenyi
Kártya Újrarendelési
Program**

06. oldal

**Kihirdették az idei
„Év szaktanácsadója”
díjazottjait**

04. oldal

**Minden magyar felelős
minden magyarért**

05. oldal

Tartalomjegyzék

MOZAIK

04 Kihirdették az idei „Év szaktanácsadója” díjazottjait
A kamara kezdeményezésére kihirdették a tartósan vízhiányos időszakot

INTERJÚ

05 Minden magyar felelős minden magyarért
12 A jövő agrárszakembereit képzik

TÁMOGATÁS

06 Elindult a Széchenyi Kártya Újraindítási Program
07 Új videós sorozatot indít a kamara!
Pályázati forrásokról tartottak kerekasztal-beszélgetést

TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLTATÁS

08 Megszületett az előzetes politikai megállapodás a KAP reformról

SZOLGÁLTATÁS

10 A jégkarmérséklő rendszer „motorjai”,
azaz hogyan működnek a telephelyek

ERDŐGAZDÁLKODÁS

14 Együtt írjuk a magán-erdőgazdálkodás jövőjét

KERTÉSZET

16 Vegyszermentesen kerülhetnek versenyelőnybe
a magyar zöldség- és gyümölcstermesztők

KISÁLLATTENYÉSZTÉS

17 Veszélyben a hobbiállat-kiállítások

TALAJVÉDELEM

18 Támogatások is segítik termőtalajának védelmét
19 A humuszképződés folyamata és jelentősége

NÖVÉNYTERMESZTÉS

20 Értelmezzük közösen növényvizsgálatainkat – a foszfor hiánya

KÜLÜGY

21 Új irányba fordult a magyar agrárdiplomácia
Meg kell ragadni a tengerentúli lehetőségeket is

DIGITALIZÁCIÓ

22 Jövedelmező adatok egyenesen a földekről

NAKLAP, A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA
IX. évfolyam, 07. szám

Alapító: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Györfy Balázs elnök
Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 105–113.

Zöld szám: +36 80 900 365 **E-mail:** ugyfelszolgalat@nak.hu

Portál: www.nak.hu **Kiadó:** Maraton Lapcsoport – Multivízió Kiadói Kft.

Felelős kiadó: Heffler György és Vida-Varga Andrea ügyvezető igazgatók

Tartalomfejlesztési igazgató: Forgács Bernadett **Főszerkesztő:** Dénes Zoltán

Lapmenedzser: Tremmer Tamás +36 20 534 7137

Fotók: NAK, Penovác Károly, Állatorvostudományi Egyetem, shutterstock.com

Szerkesztőség és hirdetésfelvétel: 8200 Veszprém, Házgyári út 12.

E-mail: naklap@maraton.hu **ISSN 2064-308X**

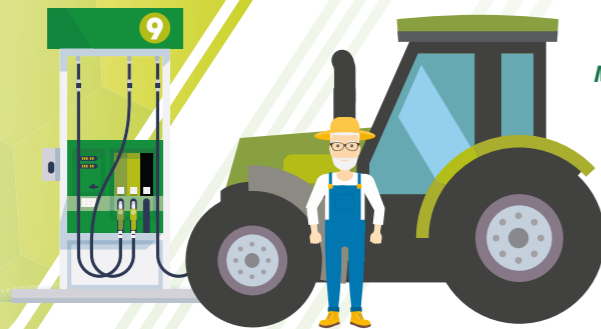
A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért

a kiadó felelősséget nem vállal.

A Maraton Lapcsoport Kft. politikai hirdetéseket nem fogad be.

Csökkentse üzemanyag költségeit az Önhöz legjobban passzoló MOL-NAK kártyával!

Adószámmal rendelkező tagjainknak a MOL-NAK GOLD EUROPE, MOL-NAK GOLD HUNGARY és MOL-NAK GOLD PREPAID kártyákat ajánljuk, adószámmal nem rendelkező kamarai tagoknak pedig a MOL-NAK PARTNER kártyát.

A részletekről tájékozódjon weboldalunkon vagy kérdezze falugazdászát!

www.nak.hu/szolgalattasok/molnakkartya

MOL-NAK GOLD HUNGARY/ EUROPE KÁRTYA

MOL-NAK GOLD HUNGARY PREPAID KÁRTYA

MOL-NAK PARTNER KÁRTYA

További információkért forduljon falugazdászához, látogassa meg a <https://www.nak.hu/szolgalattasok/molnakkartya> weboldalt vagy keresse a NAK ügyfélszolgálatát!

06 80 900 365 | ugyfelszolgalat@nak.hu

MAGYAROK KENYERE

15 MILLIÓ BÚZASZEM

“EGY KENYÉREN VAGYUNK...”

Csatlakozzon Ön is búza- vagy pénzadományával!

Tegyük együtt azért, hogy valamennyi magyar asztalára jusson mindennapi kenyér a Kárpát-medencében!

A gyűjtőpontok listája és a Magyarok Kenyere Alapítvány számlaszáma megtalálható honlapunkon, ahol programról bővebb információkat is talál.

www.magyarokkenyere.hu

Mindennek rendelt ideje van!

Az ismétlődő rituálék fontosak egy nép életében. Az ünnepek, a jeles napok a maguk szokásaival szakaszokra osztják az évet, amint évről évre ugyanolyan sorrendben követik egymást, a kiszámíthatóság biztonságát jelentik. „Törvényei vannak a szeleknek, esőnek, hónap, fellegeknek”, és mivel „a világ fölött őrökdi a Rend, nem vész magja a nemes gabonának” – írja Wass Albert.

A parasztember nem sodródik az eseményekkel. Mindent, amit tesz, tudatosan teszi, pontosan a maga idejében, nem halogtatja a teendőit. És hogy mikor minek van ideje, annak a természet rendje jelölte ki az utat, évszázados tapasztalat szedte törvénybe, majd generációról generációra szállva öröklődött tovább.

A vidéki ember számára az év csúcspontja Péter-Pál napja, az aratás hagyományos kezdete volt. Ilyenkor dőlt el, ki mint vetett, mennyi a betakarított termés, milyen a minősége, és ez nagymértékben határozta meg az elkövetkező év életminőségét, de még a következő vetést is. A gabona színimája az élet volt, a mindennapi kenyér a mindenkori táplálékot, a következő aratásig a túlélést jelentette. Meg is adták a módját az aratásnak. Megszentelték az aratóeszközöket, jelképesen egy kaszasuhintással kezdték meg a munkát, merthogy Péter-Pál napja dologtöltő nap is volt. Aztán a munka végeztével jöhetett a táncos mulatás, az aratóünnep. És bár a néphagyomány június 29-ét tekinti az aratás kezdetének, valójában a betakarítás nyitányát Szent Iván napján az árpa betakarítása jelentette. A búza Szent Péter és Pál napja körül vált vágáséretté, majd a zab aratásával zárult a sor. A sarlót előbb a kasza váltotta fel, majd a gépek vették át az uralmat a földeken. De mindez nem változtatott azon, hogy az aratás ma is az egyik legfontosabb aktuális mezőgazdasági munkáknak.

Milyen évünk volt? A tavaly őszi időjárás kedvezőtlen volt, a sok októberi csapadék lelassította a vetést, több helyütt az optimálisnál később került a búza a földbe. A tél most is enyhe volt, a gabonák számára kedvező, hosszú ideig megmaradó, több centiméteres hótakaró nem alakult ki. A tavaszi esőzések jót tettek a szántóföldi növényeknek, viszont rendkívül hideg volt a május, ami lelassította a növények fejlődését. A június ismét aszályt hozott, a hőség miatt a repce és a kalászos gabonák kényszerérése következett be, a szemek ilyenkor megrekednek a kalászbán. Mindezt tetőzte a hőséget lezáró viharos időjárás, ami sok helyen károkat okozott. Az előzetes adatok szerint őszi búzát alig 850 ezer hektárról takarítanak be a gazdák, a termőterület az ezredforduló óta nem volt ilyen alacsony. A hősök miatt 4,5 millió tonna teremhet idén a legfontosabb kenyérgabonából. Őszi árpát 242 ezer hektáron, őszi káposztarepcét 258 ezer hektáron termesztettek a gazdák. Előbbiből közel 1,4 millió tonna, utóbbiból megközelítőleg 700 ezer tonna termés várható. Lehetett volna jobb is, rosszabb is. A lényeg: a következő évben is magyar búzából sült kenyér kerül a magyarok asztalára. Köszönet a gazdáknak!

Petőházi Tamás

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara szántóföldi növénytermesztési és beszállítóipari osztályelnöke

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

Kihirdették az idei „Év szaktanácsadója” díjazottjait

Az idei év első nagy kamarai rendezvényén, a NAK szántóföldi napokon, 2021. június 9-én hirdették ki az „Év Szaktanácsadója” díj nyertesit. Az Agrárminisztérium és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara másodszor hirdette meg a pályázatot, amelynek célja az szaktanácsadók elismerése, akik kiemelkedően, a mezőgazdasági termelők érdekeit legjobban szolgálva végzik a munkájukat.

Az Agrárminisztérium (AM) és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) közös szakmai elismerésére jelöltek közül a hat legjobbnak ítélt pályázati anyagot benyújtót hallgatta meg az AM, a NAK és a Nemzeti Agrár-tanácsadói Bizottság (NATaB) képviselőiből álló szakmai grémium. A díjak átadására a NAK Szántóföldi Napok és Agrár-gépShow keretében, Mezőfalván

Naszvadi Endre Zoltán

került sor. Az elismeréseket dr. Feldman Zsolt mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkár, Győrffy Balázs, a NAK elnöke, valamint Jakab István, az Országgyűlés alelnöke, NATaB-elnök adta át.

Az „Év Szaktanácsadója” címet Naszvadi Endre Zoltán Tolna megyei szaktanácsadónak ítélték, aki 15 éve végez szaktanácsadói tevékenységet és a Dél-Dunántúl legnagyobb szaktanácsadói központját hozta létre, amely több mint száz szövetkezeti és kétezer gazdálkodó ügyféllel rendelkezik.

Bányai Tibor

Az „Év Innovatív Szaktanácsadója” címet Bányai Tibor kapta, aki 2009-től szaktanácsadó.

Közreműködött a szaktanácsadók alapképzéséhez szükséges informatikai rendszerek és a mezőgazdaság digitális alapjai tananyagok kidolgozásában és azok előadásában. A Széchenyi István Egyetem szaktanácsadói képzésén tartórákat a hazai szakta-

Mészáros Gergely

nácsadói rendszerről és gyakorlati információkról.

A NATaB tagjaként képviseli a hazai szaktanácsadókat. Részt vesz a támogatott szaktanácsadásban és aktív az Európai Unió által támogatott innovatív, digitális technológiák elterjedését támogató projektekben.

Az „Év Erdőgazdálkodási Szaktanácsadója” címet Mészáros Gergely okleveles erdőmérnök nyerte el, aki Európa 8 országában szerzett szakmai tapasztalatokat. Több mint 7 éve erdőgazdálkodási szaktanácsadó és egy támogatott szaktanácsadói tevékenység

végzésére jogosult szervezetet vezet. Jelenleg az ország minden megyéjében dolgozik és több mint 100 ügyfele van, akik között erdőgazdálkodók, mezőgazdasági termelők és önkormányzatok is vannak.

A díjra több, kiváló minőségű pályázat is érkezett, ezért a kimagasló eredményért és a kitűnő szaktanácsadási munkájáért elismerő oklevelet vehettek át Illés Attila, Kiss Gábor és Vágner Ákos szaktanácsadók.

• VARGA ZSUZSANNA/NAK

A kamara kezdeményezésére kihirdették a tartósan vízhiányos időszakot

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara kezdeményezésére a Hivatalos Értesítőben közzétett közlemény szerint Pintér Sándor belügyminiszter 2021. július 1-jei kezdettel az ország teljes területére kihirdette a tartósan vízhiányos időszakot.

A hidrometeorológiai viszonyok és az előrejelzések, az Országos Vízügyi Főigazgatóság aszálymonitoring-rendszerének jelentései, valamint a NAK megyei szervezeteinek jelzései alapján hazánk egész területét érintette már a talajok vízhiányos állapota. Mindezek miatt a NAK kezdeményezte a Belügyminisztériumnál a tartósan vízhiányos időszak kihirdetését.

A kihirdetett vízhiányos időszak könnyítést hozott a mezőgazdasági vízgazdálkodásban. A vízhiányos időszakban mesterséges vízpótlással (öntözéssel) az aszály még elkerülhető. A tartósan vízhiányos időszakban a vízhasználó bejelentése alapján, vízjogi engedély nélkül, egy alkalommal, rendkívüli öntözési célú vízhasználat lehetséges, ennek bevezetését 2019-ben ugyancsak a NAK szorgalmazta. Rendkívüli öntözési célú vízhasználatnak minősül a közvetlenül felszíni vízből, ideiglenes szivattyúállással, legfeljebb 120 mm/hektár (1200 m³/hektár) vízmennyiség 100 hektár nagyságot meg nem hala-

dó területre öntözési célból, legfeljebb megszakítás nélkül egy hónap időtartamig történő kijuttatása. Erre megoldás lehet a traktor meghajtású mobilszivattyúk alkalmazása, a vízszállítás tekintetében a gyorskapcsolású öntözőcsövekből, valamint flexibilis felcsévelhető tömlőből épített szállító szárnyvezetékek kihelyezése, továbbá a termőterületen a mobil- és a csévelődobos öntözőberendezések, öntözőkonzolok, illetve szalagos öntözőcsövek, gyorsan kiépíthető szalagcsepegtető rendszerek kihelyezése. A rendkívüli öntözési célú vízhasználatot a területileg illetékes vízügyi hatóságokhoz (a megyei

katasztrófavédelmi igazgatóságokhoz) írásban kell bejelenteni, amelyhez a vízkivétellel érintett felszíni víz kezelőjének (területileg illetékes vízügyi igazgatóság) hozzájárulását is csatolni kell.

A mezőgazdasági termelők terheinek csökkentése érdekében a kihirdetett tartósan vízhiányos időszakban az öntözési, halgazdálkodási és rizstermelési vízhasználat vízmennyisége után nem kell a vízhasználónak vízkészletjárulékot fizetni, amely lehetőség korábban a NAK kérésére valósulhatott meg.

A rendkívüli célú vízhasználatról, az aszály és vízhiány közti különbségről, valamint a mezőgazdasági vízdíjakról szóló útmutatók és a kapcsolódó adatlapok elérhetők a NAK honlapján, a „Kézikönyvek, Tájékoztató” menüpont alatt.

• TASNÁDI GABRIELLA/NAK

Minden magyar felelős minden magyarért

Alig, hogy véget ért a Magyarok Kenyere programban összegyűjtött termény és az abból készül liszt adományozása, lényegében kezdődik minden előről. A részletekről Jakab Istvánnal és Győrffy Balázssal beszélgettünk.

– **Hogyan indul ilyenkor a szervezőmunka?**

Jakab István: A jótékonyági program főszervezői a Magyarok Kenyere Alapítvány, a NAK és a Magosz, de rengeteg helyi civil szervezet és külföldi gazdaszervezet segíti a munkánkat. A búzagyűjtés ugyan a nyári hónapokban történik, de gyakorlatilag az év 12 hónapjában szervezzük a gyűjtőpontokat, a malmokat, a több mint 1100 tonna búzaadomány kiszállítását, az elszámolást, és komoly szervezőmunka van a rendezvényeink mögött is.

Minden megyében, sőt az összes határon túli magyar régióban dolgoznak helyi segítők, akik az ottani gazdák gyűjtését koordinálják és közreműködnek az adományok kiosztásában is. Fontos építőkövek ők a Magyarok Kenyere programban, áldozatos munkájukat ezúton is köszönjük! Bevontuk a programba a Kárpát-medencén túli, diaszpóra magyarságot is, akiknek jelképes lisztadományt küldünk. A mai pandémias helyzetben komoly szervezőmunkát igényel a csomagok kijuttatása a tengerentúrra is, hogy példaként csak Perut vagy Kanadát említsem.

– **Mennyi terményt sikerült az elmúlt évben összegyűjteni a program során?**

Győrffy Balázs: A program tavaly, a nemzeti összetartozás évében ünnepelte 10 éves jubileumát, tíz év alatt összesen 4400 tonna gabonát sikerült összegyűjteni, ebből 1100 tonnát 2020-ban. Látható, hogy a kezdeményezés évről évre fejlődik, de még mindig komoly perspektívákat képes megnyitni. Az eredmények lehetővé teszik egy új fejezet

nyitását, amelynek középpontjában a Kárpát-medencei szakmai és gazdasági együttműködés fejlesztése, az információáramlás és a hazai tudásbázishoz hozzáférés biztosítása áll. A kárpátaljai gazdálkodók számára idén biztosított, közel 500 hektárra elegendő vetőmagadomány üzenete is az, hogy nem csak halat, hálót is kell adni a nehezebb helyzetben lévő térségekben élő honfitársainknak. A Kárpát-medencei magyarság fejlődésének a záloga, hogy a kihasználjuk a programban rejlő, a kormányzati gazdasági segítség hatásfokát erősítő potenciált is.

– **A határon túli magyarságot is sikerült bevonni a gazdák legerősebb összefogását szimbolizáló programba?**

J. I.: A külföldi gazdák adományozása évről évre bővül, gazdaszervezeteik egyre hangsúlyosabban vesznek részt a programban. Tavaly a határon túli terményadományok elérték az 500 tonnát, ami jelzi: külföldi testvéreink is átértékelték az összetartozás és szolidaritás fon-

tosságát. A jótékonyág mellett kiemelt figyelmet fordítunk a szakmai-gazdasági együttműködésekre is. A Magyarok Kenyere Program nemcsak társadalmi tőkét biztosít a magyar gazdaközösségnek, hanem csatornáként működhet a

gazdálkodási ismeretek Kárpát-medencei továbbadásához is. A mezőgazdasági, fejlesztési támogatások határon túli felhasználását jelentősen segítheti az a nagy szakmai tudásbázis, amely a Magosznál és a NAK-nál már rendelkezésünkre áll.

– **Hány szervezet, mennyi rászoruló juthatott kenyérhez a program jóvoltából?**

Gy. B.: A lisztadományokból egyházi, szociális és egyéb, karitatív tevékenységet folytató civil szervezetek részesülnek. Több mint 580 szervezethez juttatjuk el adományainkat: Bőjte Csaba testvér gyermekotthonaitól csángó családokon és Kárpátalja nehéz helyzetbe került magyarjain keresztül a Magyar Református Szeretetszolgálat vagy a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet hazai és külföldi missziójáig. Rajtuk keresztül pedig mintegy 100 000 rászoruló honfitársunk mindennapi kenyérének biztosításához járult hozzá a program.

– **Milyen reményekkel vágnak neki az idei gyűjtésnek?**

Gy. B.: Tavaly az időjárás viszonytalanságok és a pandémia ellenére rekordév volt, a magyar gazdálko-

dók helytálltak a nehézségek közepe, és bizonyították, hogy a legnagyobb szükségben képesek a legkomolyabb összefogásra. Mindezt szép reményekre jogosít, bár az előző évi eredmény megismétlése óriási teljesítmény lenne. Idén mindenesetre Magyarországon 95, külhonban pedig száznál is több helyszínen zajlik a gyűjtés július 1. és augusztus 20. között. A gyűjtőpontok listája a program honlapján megtalálható.

– **Véleményük szerint mit üzen a nagyvilágnak a Magyarok Kenyere program?**

J. I.: Üzenetét mindennél jobban kifejezi a mottója: „egy kenyéren vagyunk”. Valljuk, hogy úgy válik egységes nemzet a magyarság, miként a 15 millió búzaszem lisztté őrlve a kenyérben egyesül. Közös a siker és a kudarc, közös az öröm és a bánat, a közös boldogulásért ki-ki a képességéhez, erejéhez mérten teszi hozzá a magáét, hiszen minden magyar felelős minden magyarért. Örülünk, hogy a diaszpórában élők is vállalják ezt a sorsközösséget, hiszen tavaly már több százan sütötték meg a tengerentúlon is a Magyarok Kenyerét, demonstrálva a világ magyarságának egységét és összetartását.

• NAK

Elindult a Széchenyi Kártya Újrindítási Program

A Széchenyi Kártya Program keretében 2021. július 1-jétől bevezetésre került a vállalkozásokat segítő Széchenyi Kártya Újrindítási Program, amelynek konstrukciói a kkv-szektor számára – a kiemelt mértékű állami támogatásnak köszönhetően – továbbra is rendkívül kedvező kamatszint és egyéb feltételek mellett kínálnak kedvező finanszírozási lehetőségeket.

A koronavírus-világjárvány negatív gazdasági hatásainak további mérséklése, valamint a gazdaság újraindítása és élénkítése érdekében 2021. július 1-jétől a Széchenyi Kártya Újrindítási Program keretében az alábbi konstrukciók érhetőek el a korábbi Kríziskonstrukcióknál alkalmazott nettó kamatszintek megtartása mellett:

- Széchenyi Kártya Folyószámlahitel GO! (eddig: Széchenyi Kártya Folyószámlahitel Plusz) a napi működési költségek biztosításához**
Szabad felhasználású, 2 éves futamidejű folyószámlahitel. 1 millió forintról akár 100 millió Ft összegű folyószámlahitel, 0,1%/év FIX nettó ügyleti kamattal a vállalkozás napi működésével kapcsolatos valamennyi kiadás finanszírozására fordítható.
- Széchenyi Likviditási Hitel GO! (eddig: Széchenyi Likviditási Hitel) a vállalkozás működtetésére alkalmas forgóeszközhitel beszerzésehez**
Maximum 3 éves futamidejű, szabad felhasználású forgóeszközhitel (számla nélküli finanszírozással), a vállalkozások működéséhez kapcsolódó kiadások fedezésére (pl. mindennemű forgóeszköz-beszerzésre, egyéb igénybe vett szolgáltatások finanszírozására, fennálló hiteltartozás kiváltására). 1 millió forintról maximum 250 millió Ft hitelösszegig, FIX nettó ügyleti kamattal: 0,2%/év. A tőke törlesztését a vállalkozásoknak elegendő a türelmi időt követően megkezdeni (amely akár 9 hónap is lehet).
- Széchenyi Beruházási Hitel GO! (eddig: Széchenyi Beruházási Hitel Plusz) a beruházások finanszírozásához**
1 milliótól akár 1 milliárd Ft hitelösszegű, legfeljebb 10 éves futamidejű beruházási hitel, széles körben felhasználható beruházási hitelcélok, illetve hozzá kapcsolódó forgóeszköz-beszerzés finanszírozására, FIX nettó ügyleti kamattal: 0,5%/év. A tőke törlesztését elegendő a türelmi időt követően megkezdeni (amely akár 24 hónap is lehet).
- Agrár Széchenyi Beruházási Hitel GO! (a Széchenyi Beruházási Hitel GO! részét képezi) az agrárszektor vállalkozói által használható széles körű beruházási hitelcélok megvalósítására**
1 millió forintról akár 1 milliárd Ft hitelösszegű, legfeljebb 10 éves futamidejű, meghatározott agrárhitelcélok finanszírozására felhasználható beruházási hitel. Segít az üzletmenet zökkenőmentes folytatásában, visszaállításában és a jövőbeli növekedés lehetőségeinek biztosításában. FIX nettó ügyleti kamattal: 0,5%/év. A tőke törlesztését elegendő a türelmi időt követően megkezdeni (amely akár 24 hónap is lehet).

- új konstrukcióként 2021. szeptember 1-jétől bevezetik
- Széchenyi Újrindítási Önerő Kiegészítő Hitel és**
 - Széchenyi Újrindítási Lízingkonstrukció**

A program újonnan bevezetett konstrukcióihoz a kormány kamattámogatást, kezelésköltség-támogatást, továbbá kezességi díjtámogatást biztosít. A termékek nettó kamata így 1 százalék alatt marad. A hiteldöntések meghozatalára – amennyiben minden dokumentáció hiánytalanul rendelkezésre áll – a pénzügyi intézményeknek legfeljebb 30 nap, illetve beruházási típusú hitelek és a lízingkonstrukció esetén legfeljebb 60 nap áll rendelkezésükre. A Széchenyi Munkahelymegtartó Hitel megszűnik. Az Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitel változatlan feltételekkel érhető el. A Széchenyi Forgóeszközhitel forgalmazása a Széchenyi Újrindítási Likviditási Hitel forgalmazásának idejére, míg a Széchenyi Beruházási Hitel forgalmazása a Széchenyi Újrindítási Beruházási Hitel forgalmazásának idejére felfüggesztésre kerül. Az új konstrukciók 2021. július 1-jétől igényelhetők a Széchenyi Kártya Program eddigi hiteleihez hasonlóan a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége, a területi kereskedelmi és iparkamarák és a KAVOSZ Zrt. teljes országos lefedettséget biztosító regisztráló irodáiban. További információk és a részletes igénybevételi feltételek a www.kavosz.hu oldalon érhetőek el.

• POLCZER KATALIN/NAK

Új videósorozatot indít a kamara!

A magyar kormány 2021. januári döntése értelmében a 2021–2027-es időszakban példátlan mértékű támogatás, 4265 milliárd forint áll rendelkezésre a vidéki területek fejlesztésére, a hazai mezőgazdaság és élelmiszeripar versenyképességének növelésére, valamint a gazdák tisztességes jövedelmének biztosítására.

A korábbi 17,5 százalékról 80 százalékra megnövelt nemzeti társfinanszírozásnak köszönhetően csak a 2021. és 2022. évben több vidékfejlesztési forráshoz lehet hozzáférni, mint eddig a 2014–20-as periódusban összesen. A két programozási időszak közötti átmeneti év lehetőséget biztosít arra, hogy a jelenlegi jogszabályi háttérrel a következő hétéves költségvetési ciklus terhére fejlesztési támogatásokat vegyenek igénybe a gazdálkodók. Ahhoz, hogy ezen támogatások igénylését megkönnyítsük, a tava-

sz online fórumok sikerét követően újtárra indítottunk egy videósorozatot. A rendszeresen új résszel jelentkező sorozatban Német Bálint, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara pályázati szakértője mutatja be pontról-pontra a felhívásokban foglalt legfontosabb pályázati követelményeket, ismerteti az alátámasztó dokumentumokat és a projekt életútját, felhívva a figyelmet az esetleges hibázási lehetőségekre.

A videósorozat megtekintését követően az érdeklődők szakértőnk segítségével választ kaphat-

nak többek között az állattartó telepek, a mezőgazdasági, kertészeti, valamint élelmiszeripari üzemek támogatásával kapcsolatban felmerülő kérdéseikre. Tartsanak szakértőnkkel, tudjanak meg töb-

bet a sikeres pályázásról, a VP támogatások nyújtotta lehetőségekről!
Bővebb információ:
nak.hu/tamogatások

• NAK

Pályázati forrásokról tartottak kerekasztal-beszélgetést

Online formában szervezett kerekasztal-beszélgetést július 8-án a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Élelmiszeripari Igazgatósága az élelmiszeripari üzemek fejlesztésével kapcsolatos új pályázati lehetőségekről.

Az előttünk álló időszakban hangsúlyosan élelmiszeripari feldolgozó üzemek fejlesztését és kialakítását támogató pályázatok lesznek elérhetőek a Vidékfejlesztési Program keretein belül. A két felhívásra – az Élelmiszeripari üzemek komplex fejlesztése (VP3-4.2.1-4.2.2.-1-21) és az Élelmiszeripari üzemek komplex fejlesztése (VP3-4.2.1-4.2.2.-2-21) – egyrészt mezőgazdasági termelők, mezőgazdasági termelőnek nem minősülő mikro- és kisvállalkozások jelentkezhetnek, másrészt

a komplex pályázat esetében úgy bővült a támogatható kör, hogy vállalkozásmérettől és a korábbi

tevékenységtől függetlenül is pályázhatnak a cégek. Az első felhívásra jelenleg is, a komplex felhívásra pedig 2021. augusztus 18-tól adhatóak be a kérelmek.

A beszélgetés első részében Szécsényi Tamás élelmiszeripari igazgató ismertette az online fórum programját, majd röviden bemutatta a két pályázati lehetőséget, amelyekről már olvashattak a NAK portálon is. A következő előadás keretében részletesen is bemutatásra kerültek a két pályázat hasonlóságai és

különbségei, illetve mind a támogatási intenzitások megállapításához, mind a projektek pontozási rendszeréhez igazított fejlesztési célok kialakításához bemutatásra került egy-egy rövid tájékoztató. A program második felében a résztvevők feltehettek kérdéseiket az Igazgatóság szakértőinek is.

Az előzetesen meghirdetett programhoz közel száz jelentkező csatlakozott, így az igazgatóság a nagy érdeklődésre való tekintettel folytatja az online kerekasztal-megbeszéléseket az év további részében is.

A fent említett pályázatokkal kapcsolatban felmerülő kérdéseket az igazgatóság élelmiszeripari koordinátor kollégái továbbra is várják, illetve az elismiszeripar2@nak.hu e-mail címre közvetlenül is küldhetik.

• SZŐKE RITA - HONTI PÉTER/NAK

Megszületett az előzetes politikai megállapodás a KAP reformról

A május utolsó napjaiban kudarcba fulladt KAP reformtárgyalásokat június végén siker koronázta. Az Európai Unió Tanácsa (Tanács) és az Európai Parlament (EP) képviselői végül kompromisszumra jutottak, így létrejött az előzetes politikai megállapodás az új KAP jogszabálycsomagról. Az eredménnyel javarészt elégedettek lehetünk, hiszen zömében sikerült megőrizni a Tanács által képviselt észszerű feltételeket. A Közös Agrárpolitikára vonatkozó új uniós jogszabályokat – az átmeneti időszakot követően – 2023. január 1-jétől kell majd alkalmazni.

A KAP reformtárgyalások tekintetében 2021. május 25–26-án került sor egy szupertrilógusra, amellyel párhuzamosan május 26–27-én a Mezőgazdasági és Halászati Tanács (MHT) is ülésezett. A társjogalkotók pozíciója viszont akkor még olyannyira eltért egymástól, hogy nem született meg a kompromisszum. A sikertelen tárgyalások után komoly diplomáciai egyeztetések zajlottak a háttérben annak érdekében, hogy a Tanács jobb belátásra bírja az európai parlamenti képviselőket. Ezzel egy időben Magyarországon gazdasápetíciót indított a kamara és a Magosz, illetve az európai gazdákat és szövetkezeteket tömörítő COPA-COGECA által szervezett brüsszeli demonstráción is részt vettek, ahogy felszólalt Györfly Balázs, az agrárgazdasági kamara elnöke.

A június 24–25-ei trilóguson végül sikerült előzetes megállapodást elérnie a Tanácsnak és az EP-nek a KAP reform politikailag kiemelt kérdéseiben. Ezt követően a Mezőgazdasági és Halászati Tanács június 28-ai ülésén az agrárminiszterek is támogatásukról biztosították a kialakított kompromisszumot.

A megállapodás összességében elégedettségre adhat okot, ugyanis

a kiemelt ügyek túlnyomó többségében sikerült a tanácsi álláspontot érvényesíteni. Az agro-ökológiai alapprogram (öko-rendszerek/eco-scheme) esetében a megállapodás értelmében a közvetlen kifizetések minimum 25%-át kell a gazdák által egyébként önkéntesen

választható, az alap jövedelemtámogatás környezeti feltételeinek teljesítésén túlmutató „zöld” intézkedések megvalósítására fordítani. Emellett a forrásvesztés kockázatát csökkentő rugalmas feltételekben is megállapodtak a társjogalkotók, ezáltal megfelelő egyensúly

jöhet létre a versenyképességi és környezeti szempontok között. Eszerint a kétéves tanulóidőszakban egy 20%-os ún. „floor” mechanizmust vezetnek be (külön %-os arány meghatározása, ami alatt nincs lehetőség a tervezett, de fel nem használt források más közvetlen kifizetésekre történő átcsoportosítására), így a maradék 5% esetében a fel nem használt források szabadon átcsoportosíthatók lesznek más közvetlen kifizetési jogcímre. Amennyiben az első két évben az alulköltés több mint 5%, akkor az 5% feletti részt a későbbi években az agro-ökológiai alapprogramra kell fordítani.

A kondicionalitás terén az egyik legnagyobb elért eredmény, hogy a Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot (HMKÁ) tekintetében mind a HMKÁ 8 (vetésforgó), mind a

HMKÁ 9 (nem termő területek tájképi elemek) esetében a 10 hektár alatti területek mentesülnek ezen előírások alkalmazása alól. Az EP-képviselők álláspontja szerint ezt már az 5 hektáron gazdálkodóknak is kellett volna alkalmazni, amely mindemellett, hogy nehézséget jelentett volna a kisebb birtokmrettel rendelkező termelők számára, nem járt volna sokkal nagyobb környezeti előnnyel. Ezen túlmenően a HMKÁ 8 kapcsán lehetőség nyílik a terménydiverzifikációra, valamint a másodvetések elismerésére is. A HMKÁ 9 esetében pedig nem került sor egységes százalékos küszöb meghatározására tagállami szinten.

Ugyancsak sikerként könyvelhető el – elsősorban a V4 országok hatékony fellépésének köszönhetően – hogy az érzékeny ágazatok számára biztosított, termeléshez kötött támogatások mértéke megmaradt a jelenleg is alkalmazott a 13+2%-on. Ebből adódóan továbbra is támogatásban részesülhetnek többek között olyan nehéz helyzetben lévő ágazatok, mint például a tej- és húshasznú szarvasmarhatartás vagy a zöldség- és gyümölcságazat. A támogatható termékek közül azonban kikerült az étkezési burgonya, illetve beillesztették a víz keretirányelvre történő hivatkozást is.

Az előzetes politikai megállapodásban foglaltak szerint a vidékfejlesztési források 35%-át kell majd környezet- és éghajlatvédelmi intézkedésekre fordítani, a természeti hátránnyal érintett területek támogatására fordított kifizetéseknek viszont csak 50%-a számíthat bele. A többi beavatkozás – beleértve az állatjóléti kifizetéseket és zöldberuházásokat – 100%-os mértékben kerül majd beszámításra.

A fiatal gazda támogatást illetően a Bizottság eredeti javaslatához képest magasabb támogatási összeget szánnak a generációs megújulás elősegítésére, eszerint a közvetlen támogatási boríték

3%-ának megfelelő forrást kell a fiatal gazdák támogatására fordítani. A mezőgazdasági tartalék alapra minden év elején 450 millió eurót különítenének el, a pénzügyi fegyelmet pedig csak végső megoldásként alkalmaznák a 2000 eurós küszöb megtartásával.

Annak ellenére, hogy számos kérdésben a tanácsi álláspontot sikerült érvényesíteni, voltak olyan feltételek, amelyből az EP-képviselők nem engedtek. A megállapodás egyik ilyen kulcseleme a közvetlen kifizetések célzottabb felhasználását elősegítő redistributív támogatás. Ezt a beavatkozást kötelező lesz bevezetni a tagállam számára a közvetlen támogatások 10%-ának megfelelő mértékben. Ettől akkor lehet eltérni, ha a tagállam bizonyítani tudja, hogy az újraelosztási célt más intézkedésekkel teljesíti. A tárgyalások másik kardinális kérdése a

szociális kondicionalitás volt, amely a mezőgazdasági munkavállalók jogainak védelmét hivatott biztosítani. Ez 2023-tól még csak önkéntes alapon kerülne bevezetésre, azonban 2025-től kötelező lesz alkalmazni. Végül az EP-képviselők kérésére bekerült a jogszabály preambulumba a Zöld Megállapodásban foglaltaknak történő megfelelés, miszerint a Bizottság a KAP stratégiai tervek értékelése során figyelembe veszi, hogy azok mennyiben járulnak hozzá a Termőföldtől az Asztalig és a Biodiverzitás stratégiákban szereplő célok eléréséhez.

Fontos megjegyezni, hogy a megállapodásban foglaltak konkrét jogszabályi szövegbe történő átültetésére a július 1-jétől induló szlovén elnökség alatt kerül sor, tehát az előzetes megállapodásban szereplő szabályok csak később fognak biztossá válni. Ezután következnek

majd a KAP reformcsomag részét képező három jogszabály (KAP Stratégiai Terv rendelet, Horizontális rendelet és az Egységes közös piacszervezésről szóló rendelet módosítása) formális elfogadása mind a Tanácsban, mind az Európai Parlamentben, a tagállami KAP Stratégiai Terveket pedig 2021. december 31-ig kell benyújtani az Európai Bizottság felé. Az új KAP szabályozást – a kétéves átmeneti időszak után – 2023. január 1-jétől kell majd alkalmazni.

A több mint három évig tartó tárgyalássorozat végül olyan feltételrendszert eredményezett, amellyel sikerült elérni, hogy ne növekedjenek irreális mértékben a gazdákkal szembeni környezeti elvárások a következő években, ugyanakkor a mezőgazdaság így is erőn felül járul majd hozzá a klímacélok eléréséhez.

• HORVÁTH DÓRA/NAK

A jégkarmérséklő rendszer „motorjai”, azaz hogyan működnek a telephelyek

Az Országos Jégkarmérséklő Rendszer jelenleg is nagy teljesítménnyel üzemel, hogy enyhítse a szélsőséges időjárás miatt esetlegesen bekövetkező károk mértékét. Országosan a 986 generátorkezelő munkájának támogatását a regionális üzemeltetési kollégák 4 telephelyről látják el. Egy-egy telephelyhez megközelítőleg 2–300 generátorkezelő tartozik.

Védekezési időszakban (április 15. és szeptember 30. között) a regionális üzemeltetők 2 típusú feladatot látnak el. A hálózatüzemeltetési feladatok mellett 24 órás diszpécser szolgálatot biztosítanak, így mindig van olyan ügyeletes kolléga, akihez a kezelők segítségért, információért fordulhatnak.

A pandémiás helyzet sajnos az üzemeltetési kollégák munkáját is megnehezítette, mivel a generátorkezelők egy része a veszélyeztetett korosztályba tartozik. Így kifejezetten nagy figyelemmel és óvintézkedések mellett látták el feladataikat, folyamatos maszk- és fertőtlenítőszer-használattal védekeztek, valamint egyeztettek a kezelőkkel egészségügyi állapotukról a látogatások előtt.

A hálózatfenntartó kollégák feladataikat a teendők függvényében napi 8–10–12 órában látják el. Az ő munkájuk például a hatóanyag folyamatos utánpótlása a generátorpontokon, valamint meghibásodás esetén a kisebb alkatrészek pótlása, javítása. Ha egy generátor új kezelőhöz kerül, akkor ki kell menniük leellenőrizni a helyszínt, hogy biztosan megfelel-e minden előírásnak. Az ő feladatuk továbbá a szerződések, különböző dokumentációk aláíratása, illetve a kezelők oktatása a generátor működtetéséről. Elen-

gedhetetlen, hogy a telephelyek megfeleljenek a szigorú hatósági előírásoknak, ennek biztosítása szintén a hálózati kollégák feladata. Munkájuk során fontos, hogy összehangoltan és hatékonyan tudjanak dolgozni, de emellett kellő figyelmet fordítsanak a kezelőkre is.

Napközben – az Országos Meteorológiai Szolgálat által kiadott riasztások alkalmával – a diszpécsernek kell gondoskodnia arról,

ség esetén a generátorkezelők a diszpécsernek tudnak jelezni, illetve hozzá futnak be a kezelők által küldött jégjelentések is. Az adminisztrációs rendszer naprakészen tartása, valamint a következő napi feladatok előkészítése, tervezése szintén a diszpécser teendői közé tartozik. Ha az időjárás engedi, akkor a telephelyen karbantartási tevékenységeket is végeznek a munkaidő alatt.

éjszakai felkeresése a készenléti munkatárs feladata.

Védekezési időszakon kívül (október 1. és április 14. között) a kollégák a generátorokat a telephelyre szállítják karbantartás céljából, melynek során a talajgenerátorok minden alkatrészét ellenőrzik, átvizsgálják a kollégák, minden elemét megtisztítják, a kopó alkatrészeket kicserélik, elvégzik rajtuk a szükséges tesztek és felkészítik az eszközöket a kiszállításra. Kora tavasszal a talajgenerátorok visszakerülnek a kezelőkhöz, ahol közösen mindent újból átnéznek a berendezéseken, hogy az üzemeltetés zavartalan legyen.

A fentiek alapján látható, hogy a 4 telephelyen dolgozó regionális üzemeltetési kollégák feladatai nagyon sokrétűek. Munkájuk egyaránt igényel kiváló kommunikációs, koordinációs és szervezési készségeket, türelmet, de jó állóképességet is. Nagyon fontos továbbá a pontosság, hiszen az egyedi adminisztrációs rendszer naprakész vezetése nélkül pontatlan információkat kapnának a kezelőkről, generátorpontok állapotáról. A regionális üzemeltetési kollégák munkáját az időjárás nagymértékben befolyásolja, hiszen a sok vihar növeli a teendők mennyiségét, a nagy hőség pedig nehezíti a generátorhelyszínen történő munkavégzést és a gépjárművezetést.

A generátorkezelők tevékenysége mellett tehát kiemelendő a telephelyi kollégák munkája, mivel nélkülük a jégkarmérséklő rendszer nem működhetne és védhetné meg a mezőgazdasági és egyéb értékeket eredményesen.

Este 18 órától reggel 6 óráig a diszpécseri teendőket készenléten látják el a kollégák. Az éjszakai riasztási folyamatok kezelése és olykor a kezelők telefonon történő

• NAK

ÖKO-fejlesztés: számítógép segít a komposztálásban

Az EU-s normákkal összhangban Magyarországon is el kell különíteni a zöld- és a kommunális hulladékot. De a sok milliárdból létrejött zöldhulladék-hasznosító telepek nem minden térségben érhetők el a gazdálkodók számára. A másik út a zöldhulladék helyi újrahasznosítása komposztálással.

Ez utóbbi lehetőségre keresett és talált megoldást a kaposvári ÖKO 2002 Kft. A megoldás lényege egy hőszigetelt, zárt rendszerű, számítógép által vezérelt komposztáló, tájékoztatott Molnár Gyula szoftverfejlesztő.

A zöldhulladék lebomlása tiszta folyamat: nem keletkeznek veszélyes gázok, nem szaglik, nincs szilárd vagy folyékony mellékterméke. A teljes lebomlás első fázisában az anyag jelentős térfogatsökkenést szenved, mert a benne lévő nedvesség nagy hányada elpárolog, illetve a természetes környezetben jelen lévő baktériumok elszaporodásával az anyag jelentős részét elfogyasztják. A baktériu-

mok életciklusuk során a zöldhulladékban meglévő összetett szerves anyagot aerob módon bontják le, a folyamat melléktermékeként hőt és szén-dioxidot termelnek.

A fenti folyamat a természetben is megtörténik, ám ott az adottságok nem ideálisak: a kupacok folyamatosan elzárják az oxigénhez jutás lehetőségét, a természetes csapadék kiszámíthatatlan nedvesítést okoz, a baktériumok életfeltételeinek leginkább megfelelő hőmérséklet pedig nagyban függ a környezet hőmérsékletétől. A megoldás egy olyan környezet, amely a fenti feltételeket a legjobb hatásokkal biztosítja.

Az ÖKO 2002 Kft. által kifejlesztett komposztázón falai kiválóan hőszigetelő könnyűbetonból készültek, amely a zöldhulladék, illetve előkomposzt hőmérsékletét jó hatásokkal tartja. A baktériumok egy göcban történő szaporodása a helyi hőmérséklet megemelkedésével jár, amely oda-

vezethetne, hogy elpusztítják önmagukat. A beépített levegő- és vízkerülő rendszer viszont lehűti a magot, másrészt a perifériás területeken emeli a hőmérsékletet, amely az ottani a szaporodást segíti.

A folyamat vezérlése jól programozható, a felhasználói igényekhez alkalmazkodó. Jellemzően nyáron és ősszel keletkezik a zöldhulladékok legnagyobb hányada, amikor a nagy mennyiségek eliminálása logisztikai és gazdasági kérdés. Mivel a megépített komposztálók mintegy 10 köbméteres mérete (amely ennek a többszörösét képes befogadni) alkalmas

kisebb közösségek kiszolgálására, ezért az elszállítással, felhalmozással kapcsolatos költségek jelentősen csökkenthetők, s a keletkezett komposzt helyben újrahasznosítható.

További alkalmazási terület a trágya szakszerű komposztálása, ahol a magasabb szárazanyag-tartalom miatt nagyobb mennyiségű hő keletkezik. Ez a hőmennyiség már alkalmas a hasznosításra, istállók melegítésére, állatgondozással összefüggő használati meleg víz előállítására. Ebben az esetben a vezérlés a szabályozott hőtermelést támogatja.

A rendszer energiafelhasználása fontos szempont volt a fejlesztés során, a pontos érték függ a rendszer működésének intenzitásától. Így sikerült elérni, hogy napi néhány tized kWh maradjon a fogyasztás. A rendszer elemei 12V-os tápfeszültségről biztosítottak, így megvalósított az akkumulátorról történő táplálás, ami elszigetelt helyeken fontos szempont lehet.

Mezőgazdasági szakkönyvek széles választékban!

VEGYE MEG ONLINE!

mezogazdakiado.hu

MEZŐGAZDA
KÖNYVEK

A jövő agrárszakembereit képzik

Az Agrárminisztérium fenntartásában lévő agrárszakképzési centrumokat bemutató sorozatunk következő állomása a Déli Agrárszakképzési Centrum (Déli ASzC), amely szekszárdi székhellyel 12 szakképző intézményt foglal magában. Az intézmények Baranya, Bács-Kiskun, Somogy és Tolna megyékben találhatóak, munkavállalóinak száma 750 fő, tanulóinak száma 3210 fő. A centrum intézményeiben a Szakmajegyzék szerinti Élelmiszeripar ágazatba, Mezőgazdaság és erdészet ágazatba tartozó szakmákat, továbbá a Környezetvédelmi technikus, Közszolgálati technikus, Sportedző, Panziós-fogadós szakmákat oktatják. Az elmúlt tanév eredményeiről, kihívásairól Simonné Szerdai Zsuzsanna főigazgatóval beszélgettünk.

– Az elmúlt év tapasztalatai alapján valóban jobban tudnak-e a beintegrálódott intézmények a szakmai feladatokra koncentrálni? A COVID-19 vírus helyzet mennyire nehezíti meg a beintegrálódott szakképző intézményekkel való együttműködést?

– Alapvető cél az iskolarendszerű szakképzés és a gazdaság igényeinek közelítése. Az agrárszakképzési centrumok mérete, területi lefedettségé lehetővé teszi a munkaerőpiaci igényekre történő gyors reagálást, a szakmaszerkezet összehangolását, optimalizálását. A centrum összpontosított munkaszervezete látja el a speciális szakmai tudást igénylő feladatokat, úgymint például a gazdálkodást, a munkáltatói feladatokat, a közbeszerzések lebonyolítását, a pályázati folyamatokat, a kommunikációt, ezzel is elősegítve az iskolák hatékonyabb működését.

A COVID-19 vírus helyzet kapcsán előtérbe került az online kapcsolattartás, amely rávilágított arra, hogy ez a munkaforma is lehet nagyon hatékony és gördülékeny, ugyanakkor a személyes, kontakt egyeztetések fontossága sok esetben hiányzott ezen időszak alatt.

– Mennyire sikerült az új projekt-szemléletű oktatást elindítani az iskolákban, vannak-e már erre iránuló tapasztalatok?

– Az újfajta oktatási rendszer, a projektszemléletű oktatás, az erre

való felkészülés egyfajta kihívás az agrárszakképzés számára. Új rendszerben, új tartalommal kell felkészíteni a tanulókat a jövő mezőgazdaságában, termelésében való helytállásra. A kezdetek óta eltelt időszak tapasztalatainak

átbeszélése, kiértékelése jelenleg is zajlik. Természetesen a cél, hogy minél több olyan projektet dolgozzunk ki, amely még inkább megmutatja a diákok számára a magyar agrárium sokszínűségét, fontosságát.

– Milyen tapasztalatai vannak a duális képzés megerősítésével kapcsolatban? A centrumosítás hogyan tudja segíteni, hogy minél szélesebb körben vonja be a gyakorlati képzésbe a vonzáskörzetében tevékenykedő vállalkozói oldalt?

– A magyar szakképzési rendszer eddig is jelentős szerepet adott a cégeknek, vállalatoknak a szakmai tudás gyakorlatban történő átadásában, a tanulófoglalkoztatásban. Az új szakképzési törvény három képzőközponttípust is nevesít, az ágazati képzőközpontot, a vállalati képzőközpontot és a tudásközpontot.

Véleményem szerint a duális képzési forma előnyös a tanulók és a gyakorlati képzők részére is. A gyakorlóhelyek saját igényeiknek, elvárásainak megfelelően képzett, fiatal munkaerőhöz juthatnak. A fiatalok pedig már a tanulóévek alatt megismerik a cég technológiáit, a munkahelyi elvárásokat, a duális képzésben töltött évek alatt pedig piacképes tudást szerezhetnek.

Az új szakképzési törvény jelentős változást hozott a szakmai gyakorlatos diákok duális képzőhelyen történő foglalkoztatásában is. Az eddigi tanulószerveződést ugyanis szakképzési munkaszerződés váltja fel. A határozott idejű szakképzé-

si munkaszerződéssel a tanuló és a duális képzőhely között munkaviszony jön létre a munka törvénykönyve alkalmazásával, bizonyos eltérésekkel. Ezzel együtt jár az is, hogy a tanulói pénzbeli juttatás helyett munkabért kell fizetni a gyakorlatát töltő tanulónak, szakképzési munkaszerződést pedig a jövőben nemcsak tanulói jogviszonyban álló tanulóval, hanem felnőttképzési jogviszonyban álló felnőttel is lehet kötni.

– Milyen lehetőségei vannak az ASZC-nek és intézményeinek az általános iskolai tanulók pályaeorientációjának, az agrárszakmákra történő beiskolázásának elősegítésére? Milyen módon tudják megszólítani a szülőket és a diákokat?

– Az elmúlt időszakban a járvány miatt a hagyományos pályaeorientációs rendezvények elmaradtak, így az iskoláknak más formában kellett megszólítani a 8. osztályos tanulókat. Intézményeink pályavá-

lasztási felelősei és igazgatói amíg lehetett, személyesen tájékoztatták a pályaválasztás előtt álló tanulókat osztályfőnöki órák keretein belül.

Iskoláink szabadtéri nyílt napokon, szakmabemutatókon, a járványügyi előírások betartása mellett fogadhatták az érdeklődő tanulókat, szüleit. A tájékoztatásban segítséget kaptak a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara megyei igazgatóságának képzési referenseitől.

Hirdetéseket, cikkeket jelenítették meg a nyomtatott és az elektronikus sajtóban, de a helyi (városi) televízióban és rádiócsatorna műsorában

is ismertették a választható képzéseket. Igénybe vették a közösségi média népszerű felületeit, a Déli ASzC honlapját és a saját oldalait is. A hegyközség levelezőrendszere e-mailben tájékoztatást nyújtott az intézményeink képzési kínálatáról. Bács-Kiskun megyei intézményünk megjelent a Pedagógiai Szakszolgálat Továbbtanulási, Pályaválasztási Tanácsadó Szolgálat honlapján.

Az iskolák a pandémia alatt is folytatták beiskolázási tevékenységüket. Plakátokat, tájékoztatókat postai úton, szakmabemutató videóit, intézményt bemutató kisfilmet, ppt-t e-mailben küldték el az általános iskoláknak. Az érdeklődőknek online nyílt napot tartottak.

Látva az eddigi felvételi számokat, azt lehet mondani, hogy a Déli Agrárszakképzési Centrum iskolái hatékonyan tudták megszólítani az agrárium iránt érdeklődő fiatalokat.

– Tervezik-e okleveles technikus-képzés indítását a jövőben? Ha igen, mely szakmá(k)ban és mely felsőoktatási intézménnyel együttműködve?

– Igen, a mezőgazdasági technikus és a mezőgazdasági gépész-technikus szakmák esetében tervezzük az okleveles technikus szakmák indítását. Az egyik legfőbb partnerünk ebben a Magyar Agrár-és Élettudományi Egyetem (MATE).

A Déli ASzC Széchenyi Zsigmond Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

A tanulók az együttműködő szakképzési és felsőoktatási intézmények közös, emelt szintű szakmai programja alapján szerezhetnek szakmát és érettségit, majd tanulmányaikat akár felvételi nélkül folytathatják az adott szakirányú egyetemen. Véleményem szerint ez egy nagyon népszerű képzés lehet a diákok számára, amely tudatosan tervezhető életpályát, kiszámítható munkalehetőséget, a gazdálkodó szervezetek számára pedig hatékonyabb utánpótlási, toborzási eszközt jelent.

– Mi az, amit még fontosnak tart elmondani az új struktúráról, az eddigi tapasztalatokról?

– A centrum kialakításával az intézmények önállósága nem csorbul, ugyanakkor elmondásaik szerint nagyon sok szakmai támogatást kapnak a centrum vezetésétől, megkönnyítve ezáltal a mindennapi munkájukat, az új szakképzési törvény adta változások lekövetését.

Folyamatban van a Déli Agrárszakképzési Centrum Agrár Vizsgaközpontjának kialakítása, valamint egy komplex ágazati képzőközpont létrehozása.

A Déli Agrárszakképzési Centrum hatékony pályázati tevékenységet folytat, jelenleg közel 40 futó hazai és uniós pályázatot koordinál.

Együtt írjuk a magán-erdőgazdálkodás jövőjét

Az ország hat helyszínén találkoztak a helyi erdőtulajdonosok, erdőgazdálkodók és erdészeti vállalkozások, továbbá az Agrárminisztérium, a Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség, az erdészeti tudományos műhelyek, valamint további szakmai érdekképviseleti szervezetek képviselői.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége szervezésében a szakmai érdekképviseleti szervezetek képviselői a magánerdők használata, hasznosítása terén körvonalazódó változásokról és kihívásokról, az előttük álló feladatokról, valamint ezek eredményeként a magán-erdőgazdálkodásban bekövetkező átrendeződési folyamat lehetséges forgatókönyveiről és kockázatairól konzultáltak.

A 2021. év sok tekintetben sorsfordító a magán-erdőgazdálkodás jövőjét illetően. Gondoljunk csak egyfelől a jogszabályi környezet gyökeres változásaira, másfelől a magánerdőket és magán-erdőgazdálkodást is érintő környezeti változásokra, illetve az ezekkel összefüggésben megszapordó hazai, uniós és nemzetközi közérdekű elvárásokra, továbbá az erdőgazdálkodás gazdálkodási feltételeinek romlására, végül, de nem utolsósorban a következő agrártámogatási ciklus támogatási lehetőségeinek tervezésére.

A rendezvényekre – erdőtulajdonosok, erdészeti vállalkozások és egyéb érintettek vegyesen – több mint hétszázán regisztráltak. A járványhelyzet miatt választott kültéri helyszíneken a rendkívüli hőség ellenére is a résztvevők minden esetben rendkívül érdeklődők, illetve érdekeik szerint kritikusak és konstruktívak voltak. Mindez igazolta a szervezők várakozásait, miszerint a témában az érintetteknek valóban szép számmal vannak „közös dolgai”.

A rendezvények során a köszöntő vagy a témafelvezető gondolatok keretében minden érintett szervezet elmondhatta az útravaló tudnivalókat és a legfontosabb üzeneteit

ket az erdőtulajdonosok és az erdészeti vállalkozások számára, illetve meghallgatta a kérdéseiket, felvetéseiket és a megfogalmazott félelmeiket az előttük álló döntések, valamint tennivalók kapcsán. A konzultációk során jó néhány szelvény is került a kéziratra, amelyekből a szakmai érdekképviseleti szervezetek a közeljövőben jogszabály-módosítási és támogatási javaslatokat készítenek, és formálisan is megküldik az Agrárminisztérium részére. Ezek közül itt talán két tételt érdemes kiemelni, az erdőhasználati szerződés kötésére

elősegítő támogatási lehetőségekre vonatkozó javaslatokat. Az is nyilvánvalóvá vált, hogy a magán-erdőgazdálkodás gyakorlati szereplőinek továbbra is igényük van a folyamatos és széles körű tájékoztatásra, ami a szakmai szervezeteknek ad jelentős feladatokat.

A résztvevőket összességében vezérelte, hogy a magán-erdőgazdálkodás ügye mind az egyes ingatlanokat érintően, mind pedig összességében tekintve mielőbb megnyugtató mederbe terelődjön. Az erdőtulajdonosok harminc év után szeretnék végre olyan helyzetbe kerülni,

bár közismerten türelmesek, ugyan-csak szeretnék végre a hosszú évekre nyúló változások időszakának a végére érni. Olyan tevékenységi feltételekre számítanak, ami ugyan piaci viszonyok közötti működést feltételez a részükről, de emellett továbbra is elsősorban a szakmai tevékenységekre koncentrálhatnak.

A magán-erdőgazdálkodás megfelelő gazdálkodási környezetének kialakításában jelentős szerepe van a 2023–2027. közötti időszak fejlesztéspolitikai rendszerének, amelynek a megtervezése ugyan-csak most van folyamatban. A rendezvénysorozat jó alkalmat biztosított arra is, hogy a tervezési folyamat 2021 májusában, a járványhelyzetre tekintettel online módon lefolytatott társadalmi egyeztetése személyes konzultációkkal is kiegészülhessen. A fórumokon ennek megfelelően az erdészeti fejlesztéspolitika tervezői részletesen

jogosult szakmai vállalkozások feltételrendszerében a felsőfokú szakképzettségre vonatkozó elvárás alóli lehetséges mentességekre, valamint a magán-erdőgazdálkodás mielőbbi újraszerveződését

hogy a tulajdonuk optimális hasznosítása ne a tulajdonostársakkal vagy az erdőgazdálkodóval való folyamatos hadakozást jelentse, hanem egyszerű tulajdonosi döntéseket és intézkedéseket. Az erdészek pedig,

beszámoltak az eddig tervezett támogatási intézkedésekről, és meghallgatták, illetve szükség esetén megvitatták a jelenlévők részéről tett észrevételeket.

• SZALAI KÁROLY/NAK

VAKCINAINFÓ

Regisztráljon a koronavírus elleni oltásra:

vakcinainfo.gov.hu

Az oltás önkéntes és ingyenes. Amennyiben szeretné beoltatni magát, regisztráljon most, és értesüljön elsőként a vakcinával kapcsolatos információkról és teendőkről!

MINDEN ÉLET SZÁMÍT

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.

Vegyszermentesen kerülhetnek versenyelőnybe a magyar zöldség- és gyümölcsstermesztők

Vegyszermentesen sikerült elérni a termés-hozam jelentős növekedését a talajvédelmet is elősegítő huminsav koncentrátumával az Organic Humin Trade Zrt.-nek. A termék használatával talajtípusoktól függően 40–70 százalék közötti értékkel is csökkenthető a természetett növény öntözővíz-szüksége.

Amennyiben nem fordítunk megfelelő figyelmet talajaink védelmére, a talajerő észszerű, egyben valós hasznosulású pótlására, a mikrobiológia, vagyis a talajélet visszaállítására, úgy lényegében feleslegessé válhat az összes többi, a klímaváltozás hatásainak kiküszöbölését célzó intézkedés is – mutatott rá a NAK lapnak nyilatkozó Surányi József, a projekt alapítója.

Hozzátette: ebből következően egyértelmű, hogy a talajvédelemmel, növénytermesztéssel kapcsolatos új technológiák kifejlesztése és elterjesztése kiemelt fontosságú. Surányi József szerint a megoldás kulcsa már a kezünkben van és az elmúlt négy évben az is kiderült, hogy abszolút működőképes. A Homokhátság mint különösen veszélyeztetett terület az ország egyik legjelentősebb zöldség-gyümölcs termelő vidéke is egyben. „A hivatalosan is félsivatagga minősített terület termelési lehetőségeinek megőrzésén túlmutatva, célunk annak oly mértékű javítása, ami szignifikáns versenyképességet ad a termelők kezébe úgy, hogy a költségeiket optimalizálva, de összességében csökkentve, olyan prémium minőségű terméket állíthassanak elő, ami messze leköri az importárakat minden szempontból. A következő évek kihívásainak

abszolválása vezetett minket abba az irányba, hogy ezen a területen mutassuk be a HUMIN AQUA® Termesztés Technológiai Rendszer működését és elképesztő erejét” – mondta a Humin Aqua projekt alapítója.

A cég ugyanis harmincéves kutatási projekt eredményeként egy teljesen egyedi eljárással önálló biológiai gazdálkodásra is alkalmas és egyben bio-, ökomínósított, méhbarát, humán és állati szervezetre egyaránt veszélytelen, tiszta huminsav-koncentrátumot gyárt. A világpiaccon rengeteg huminsavas vagy huminsav alapú termék elérhető, de jelenleg egyik sem tudja megközelíteni az Organic Humin Trade Zrt. által létrehozott verziót. A Humin Aqua számos előnye mellett rövid idő alatt visszaállítja a talajéletet és olyan életkörülményeket biztosít a mikrobiológia teljes vertikumának, amelynek eredményeképpen totális szimbiózisban élve minden igényt kiszolgálják az adott területen természetett növényeinknek. A talaja-

ink szerkezetének optimalizálásán túl azok évről évre javulva válnak művelhetőbbé. Csökkenti a talaj kipárolgását, egyben harmonizálja a növények transpirációját. Az összes létező növénykultúrában kihozza azok genetikai potenciálját, fajtától és természet technológiától függően 30 – 70 százalékos hozamnövekedést eredményez, mindemellett szignifikánsan emeli azok beltartalmi értékeit.

Vagyis az összes frakciójában vízdékonny huminsav alapú természetstechnológiai rendszer a talaj helyreállítása mellett gazdasági versenyelőnyt, termés- és ter-

melésbiztonságot garantál a fenntartható/terraformer szemléletű, kis és nagy területen gazdálkodók-

nak egyaránt. Az anyag katalizátor-ként viselkedik a talajban: a talajbaktériumokat stimulálva, azok osztódási erélyét kvadrilliórd (10 a 27-en) szinten emeli, azok egészséges egyensúlyát beállítja, gyökérszónában tartja a vizet, közben pedig a gyökérsavakra kapcsolódva hidat képez a növény és a tápanyagok között. A terméket használó gazdálkodók elképesztő eredményeket érnek el kertészeti kultúrákban, természetstechnológiától függetlenül. Versenytársaiknál hetekkel előbb kerülnek piacra primőr termékeikkel, terményeik pedig osztályon felüliek. Az alternatív természetstechnológiákban termelő gazdáink mindent elkövettek eddig is a magasabb minőség érdekében, de most végre van íze, zamata, aromája, illata, textúrája és valós vitamintartalma a megtermelt termékeiknek, nem beszélve a brutális termésteletről.

Az egyedülálló beltartalommal rendelkező huminsav előállítás know-how csak a Humin Aqua termékek sajátja, mivel a védett Gömör-eljárással készülnek. „Társaságunk küldetése, hogy ezt az egyedülálló magyar innovációt a hazai gazdákhoz eljuttatva jelentős gazdasági előnyt biztosítsunk számukra, vegyszermentes, egészséges és fenntartható jövőt a magyar agráriumnak a megváltozott talaj- és környezeti körülmények ellenére” – mondta Surányi József, távolabbi célként megjelölve, hogy a rendszert nemzetgazdasági értékkel bíró exporttermékként Magyarországon számára fontos partnerországokban is piacra szeretnék vinni.

• NAK

Veszélyben a hobbiállat-kiállítások

Búcsút mondhatunk a nemzetközi, de még a jelentősebb hazai galamb- és díszbaromfi-kiállításoknak és börzéknek is, ha változatlan formában kell alkalmazni az unió új állategészségügyi rendeletét és az azt kiegészítő irányelvet. A hazai szakmai szervezetek még bíznak a megegyezésben, de az ügy egyelőre veszni látszik Brüsszelben.

módon azonban a kedvtelésből tartott állatok rendeleti körébe nem tartozik a dísztyúk, a fűr, a galamb vagy a fécán faj, amelyeknek egyedei három és félmillió európai hobbiudvarában élnek, és amelyek közül több tízezer fordul meg Európa-szerte kisállat- és galambkiállításokon és postagalamb-versenyeken. Nos, mivel ezekre a jövőben a gazdasági haszonállatokkal azonos állategészségügyi és szállítási szabályok vonatkoznak majd, valós a veszély, hogy a hobbisták előtt bezárul Európa, sőt, még az 50 kilométeren túli rendezvényeken való részvétel is komoly szervezési nehézségeket és magas költségeket jelent majd. Az Európai Kisállattenyésztők Szövetsége brüsszeli lobbija egyelőre azt tudta elérni, hogy a rengeteg kapcsolódó irányelv hatályba lépését október 20-ig halasztották, ám a COVID miatti járványügyi korlátozások miatt ez vajmi kevés kedvezményt jelent.

Kanalas János, a Kárpát-medencei Kisállattenyésztőkért Alapítvány kuratóriumának elnöke a rendelet hatásait részletezte elmondta, hogy ezután kötelező lesz a szállítást megelőző 21 napos karantén, valamint

drágább és körülményesebb lesz az 50 kilométeren túli utazáshoz szükséges állatorvosi igazolás megszerzése. Eddig elegendő volt a kezelő állatorvos egész utazó állományra szóló igazolása, mostantól azonban szükség lesz a hatósági állatorvos egyenként részletezett állategészségügyi dokumentumára. Ennek beszerzése – tekintettel a hatósági állatorvosok leterheltségére – sok idő és komoly költség. Mind ezen túl állatot szállítani csak a tagállami hatóság által engedélyezett járművel és vizsgázott kísérővel lehet, ráadásul ezután tilos lesz a gyűjtőszállítási, azaz az a bevált gyakorlat, hogy több tenyésztő egy nagyobb autóval vagy busszal szervezi meg állatai kiszállítását. Mindezek miatt, ha egy hobbitenyésztő egy valós megmértetést jelentő távoli kiállításra, versenyen szeretne részt venni, sok száz, vagy akár néhány ezer eurós többletköltséggel is számolhat. Lévéen a hobbiállat-tenyésztés – jellegetől adódóan – nem profitszerző tevékenység, ez az akadály a tenyésztők túlnyomó többsége számára leküzdhetetlen. Ezzel nemcsak a tenyésztők találkozásának öröme veszik el, hanem a versenyek

és küllemi bírálatok mint a teljesítményvizsgálatok lehetősége is, ami így gátja lesz a valódi tenyésztői munkának, a genetikai előrehaladásnak, a fajták fejlődésének és elterjedésének. A megfogalmazás azonban nem is pontos így, hiszen bizonyosan lesznek olyan tenyésztők, akik vállalni képesek a brutális díjtétel-emelkedéseket, de ez magában hordozza azt a veszélyt, hogy a galambászat és a díszbaromfi-tenyésztés a gazdagok sportja lesz...

Az Európai Kisállattenyésztők Szövetsége állategészségügyi és jóléti tanácsadó testületének elnöke, prof. dr. Hans-Joachim Schille nemrégiben levélben fordult a tagszervezetekhez, így a Magyar Galamb- és Kisállattenyésztők Szövetségéhez (MGKSz) is. Írásában azt kérte, hogy a tagállami kisállattenyésztő szervezetek tiltakozzanak a nemzeti hatóságoknál vagy éppen a kormánynál, hogy érdekeik révükön Brüsszelben megfelelő képviseletet kapjanak. A szükséges lépéseket az MGKSz szakmai vezetése is megtette, ennek eredményeiről a későbbiekben – legjobban reményeink szerint – beszámolhatunk majd.

• LÉVAI ANDRÁS

Támogatások is segítik termőtalajának védelmét

Nemcsak környezet- és talajvédelmi szempontból, hanem a gazdaságosság miatt is fontos talajaink folyamatos karbantartása, termőképességének javítása.

Az alább ismertetett támogatásokhoz kötődő előírások fontosságáról ejtünk pár szót.

I. Vetésváltás szabályai

A vetésváltás részben hozzájárul a talaj termékenységének fenntartásához, mindemellett csökkentheti a vegyszeres növényvédelmet és a gyomok elleni védekezést, továbbá az eltérő gyökerezési mélység a talajokat is lazíthatja. A vetésváltás szabályai a másodvetést is bele kell érteni.

A hazai szabályozás szerint:

- Önmaguk után nem természetű a burgonya, napraforgó, káposztarepce, szójabab, cukorrépa, olajtök, dinnye;
- Önmaga után 2 évig természetű: rozs, búza, tritikálé, árpa, zab, cirokfélék; tökre oltott dinnye (pl.: búza-búza-rozs az előírásnak megfelelő);
- Önmaga után legfeljebb 3 évig természetű: dohány és a kukorica;
- Egymás után legfeljebb 4 évig természetű a hibridkukorica
- Fentiekben nem említett növények több évig természetűek önmaguk után.

II. Középmély lazítás

„Nem az művelő jól a földjét, aki folyton tipródik rajta, hanem aki idejében azt a munkát adja meg neki, amelyet megkíván.” (Gyárfás Lószef 1928.)

Az eketalp vagy a tárcsatalpreteg kialakulása, azaz a tömör zárórétegek hatására:

- romlik a talaj víz-, levegő- és hőforgalma (levegőtlenység, belvív, aszály)
- csökken a tápanyagok feltáródása; lassul a mikrobiológiai tevékenység, földgiliszták aktivitása;
- nagyobb a kórokozók és kártevők elszaporodásának lehetősége a gyengén fejlett növényeken;
- feltörve erősen rögösödik; növekszik a művelés energiaigénye
- a talaj felső, sekélyen művelt rétege védtelenné válik a szél- és vízerózióval szemben.

III. A zöldtrágyázás

Csak tágabb értelemben sorolható a trágyázás körébe, de alkalmazása esetén nagy mennyiségű gyökér- és szártömeg kerül a talajba, növelve a talaj biológiai aktivitását, gyarapítva a felvehető tápanyagok mennyiségét, szervesanyag-tartalmát. Továbbá lazító hatással is bír, azaz növekszik a porozitás, ami kedvezően hat a vizek befogadására és tárolására. Pillangós növények alkalmazása esetén a nitrogénpótlás akár 40 kg/ha-t is elérhet.

IV. Minimális talajborításra vonatkozó előírások:

A Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot egyik előírása a minimális talajborításra vonatkozó kötelezés, amely többek között a talaj erózió elleni védelmét szolgálja. A talaj önmaga sem akar „fedetlen” maradni, mindenáron takarást produkál (lásd gyomosodás, természetes beerdősülés stb.), de ezt nekünk is segítenünk kell az előírás szerint őszi kultúra vetésével, vagy másodvetéssel, vagy a tarló szeptember 30-ig történő megőrzésével, vagy sekély tarlólántással, illetve talajlazítás elvégzésével.

Az előírások, bár költséggel járnak, ugyanakkor hosszú távon kedvező hatással bírnak talajainkra, vízmegtartó kapacitására, ezáltal a betakarítható termésmennyiségre, a vonóerőigény csökkenésére.

Id. Manninger G. Adolf: „Minden gyakorlati gazda tudja, hogy sokkal könnyebb a talajt elrontani, beteggét tenni, mint azt ismét rendbe hozni, meggyógyítani. A kérdés az, vajon minden érdekelt tudja-e?”

• SZTAHURA ERZSÉBET/NAK

A humuszképződés folyamata és jelentősége

A humusz a talaj egy sajátos és igen fontos alkotórésze. Nem egy vegyület, hanem vegyületek összessége. A humuszvegyületek talajspecifikusak, azaz 85–90%-ban csak a talajban fordulnak elő.

Tulajdonképpen a talajba jutott szerves anyagok azon része, ami már átesett a humifikáció folyamatán. Ehhez a folyamat-hoz viszont elengedhetetlen a talajlakó mikroorganizmusok tevékenysége.

A humusznak jelentős szerepe van a talaj termőképességének fenntartásában: hatással van a talaj szerkezetére, víz-, levegő- és hőgazdálkodására. A humusz a föld termő köpenye, a szó latin eredetű, jelentése talaj, földfelszín.

A talaj a Föld legkülső szilárd rétegének mállása következtében, az élő szervezetek közreműködésével jön létre klimatikus viszonyoktól függően. Sajátos élővilágát baktériumok, algák, gombák és különböző állatok

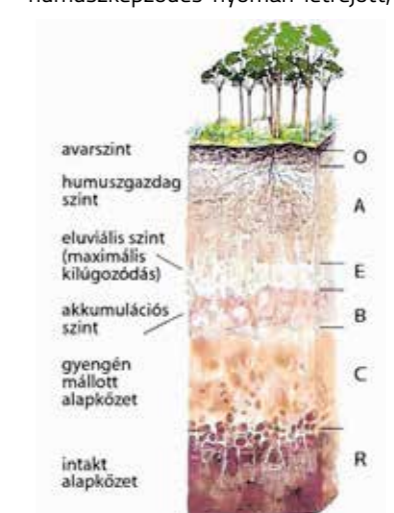
alkotják. A talajkészleteket az erózió csökkenti, a mállás növeli. Ezeket a folyamatokat döntően befolyásolja a csapadék, a hőmérséklet, a domborzat és az élővilág. A talajképződésben jelentős szerepe van az elpusztult szerves anyag lebomlásának is.

Amikor a talajok mállottsága lehetővé teszi, hogy benne mikroorganizmusok és növények telepedjenek meg, akkor a talajba került, elpusztult szerves anyagok egy része humuszá alakul.

Rétegzettség

A talajok kémiai-fizikai tulajdonságai sokféleképpen befolyásolják a talajlakó élőlények és a növények életfeltételeit. Ebből a szempontból a talaj rétegződése, szerkezete és alkotórései kiemelkedő fontosságúak.

A talaj rétegzettségére jól látszik egy talajszelvényen. A felső szintben (O-szint) általában a le nem bomlott szerves anyag halmozódik fel. A legtöbb talajban az alatta elhelyezkedő, ún. kilúgzási szintekben (A-szint) a humuszképződés nyomán létrejött,

kedvező tápanyag-szolgáltató képességet adó szerves anyag van. A kilúgzási réteg alatt helyezkedik el a felhalmozódási szint (B-szint), amelyben a tápanyagok mellett vas- és mangán-kolloidok, valamint agyagásványok dúsulnak fel. E réteg alatt található általában az alapközet (C-szint).

A humuszosodás fokozatai

A humuszosodás fokozatait a nemzetközi szaknyelv a mor, moder és a mull kifejezésekkel illeti.

A mor szerkezetében élesen elválik a holt szerves anyag és az alatta lévő talaj.

A moder esetén a holt szerves anyag bomlása és szerkezeti anyaggá alakulása előrehaladt, a határvonal a holt szerves anyag és a talaj között kezd eltűnni, de a növényi maradványok még felismerhetők.

A mullnál a humuszosodás előrehaladt, a növényi szerkezetek már nem ismerhetők fel.

A talaj legfontosabb alkotói a kolloidális méretű, vízburokkal körülvett agyagásványok és humuszanyagok. Kalciumban gazdag környezetben ezek agyagásvány-humusz-komplexeit képeznek, amelyek a talajmorzsák kialakítói.

A tápanyagfelvétel alapvetően a talaj szilárd alkotórészeinek, a talajoldatnak, a talajban lévő mikroorganizmusoknak és a növények gyökérfel-színének kölcsönhatása eredményeként megy végbe.

A humusz ellenálló, nehezen bomló, vízben csak meghatározott körülmények között oldódó vegyületek összessége. A felhalmozódása nagyobb mennyiségben csak ritkán játszódik le. A lebomlása lassú folyamat, végterméke az egyszerű vegyületek. Ez a lassú bomlás teszi lehetővé, hogy a humusz hosszú időn át tudjon tápanyagot, főleg nitrogént biztosítani a növényeknek.

A humusz mennyisége pedig elsődlegesen meghatározza a talaj legfontosabb tulajdonságát: a termékenységet!

• MAGYAR TALAJVÉDELMI BAKTÉRIUM-GYÁRTÓK ÉS -FORGALMAZÓK SZAKMAI SZÖVETSÉGE

Értelmezzük közösen növényvizsgálatainkat – a foszfor hiánya

„Amiről a talajvizsgálati eredmények beszélnek” című, a honlapunkon is olvasható cikkeinket követően a NAKlap májusi számában indított, a növényvizsgálati eredmények értelmezését segítő sorozatunk harmadik részében a foszforral kapcsolatos pár általános tudnivalót emelünk ki a szántóföldi és gyümölcsstermő kultúrák tekintetében.

A talajvizsgálati kötelezettségen túl célszerű, illetve, ha vállaltuk, akkor kötelezettség is időszakosan – a korábban leírt időpontokban – a növényeinkről „vérképet” készíttetni, hogy aktuálisan tájékozódjunk növényeink állapotáról, s szükség szerint megelőzhesük a tünetek megjelenését még a látens időszakban. Ehhez persze rendelkezésre állnak gyorsvizsgálatok, de alapvető mélységű tájékoztatást a laboratóriumi vizsgálatok nyújthatnak.

A nitrogén után jelen cikkünkben a foszfor hiánytüneteire, annak lehetőség okaira s a hiány következtében fellépő termésminőségi, -menyiségi problémákra mutatunk rá.

A foszfor jelentősége

A foszfor fontos funkciói miatt minden növény számára nélkülözhetetlen. A növények fejlődéséhez, fotoszintézishez és az asszimilációhoz (légzés) nélkülözhetetlen. A növényi sejtek közti energiaátvitelben is szerepet játszik. Ez a makroelem a sejtfalak, különböző fehérje-, enzim- és egyéb szerves anyagok egyik építőeleme, amelyek pedig kulcsfontosságúak a növények növekedéséhez, a reprodukcióhoz. Gyümölcsfák életében a virágzást és terméskötődést segíti és fontos a szerepe a termőrészek kialakításában is.

A foszforhiánynak számos oka lehet, például:

- Túl alacsony a talaj vagy a termeszőközeg pH-szintje.
- A talaj vagy a termeszőközeg (túl)gőssan) tömör, ami megnehezíti vagy megakadályozza a foszfor felvételét.

- Túl magas a talaj vagy a termeszőközeg vastartalma, ami gondot okoz a foszfor felvétele szempontjából.
- A talaj magas mésztartalma.
- A talaj foszfortartalmának abszolút hiánya.

Az alacsony hőmérséklet erősíti a P-hiány érvényesülését. Az ideji hűvös tavaszon is „bíborba” borult a határ. Miért is?

Amennyiben időben nem tártuk fel a tápelem-hiányosságot, úgy megjelennek a növényeken a tipikus

tünetek. Foszfor esetében a -hiány egyútt járó antociánképződés következtében – az adott levélzet alapszíne szerint változóan – vöröses, lilásvörös vagy sötét bíborvörös elszíneződés keletkezhet az idősebb (alsóbb) leveleken, hiszen a foszfor a növényben könnyen mozog, átszállítódik hiány esetében a fiatal levelekbe (reutilizálható tápelem). A gabonaféléken ez főként a levélhüvelyen és a száron, a kukoricánál magán a levélen is, míg más növényeknél az idősebb levelek fonákán, esetleg mindkét oldalán fordulhat elő. A foszforhiányos gyümölcsfák levele, főleg a levélerek pirosas elszíneződést mutatnak. A foszforhiány súlyosabb esetében vékony levelek, lassú, satnya növekedés tapasztalható, továbbá a virágzás, megter-

ményülés gyenge, a szemtermés csökken. A gyökerek fejletlenek, a bokrosodás mérsékelte. A foszforellátottság pozitívan befolyásolja a gyümölcsök hússzilárdságát és tárolhatóságát is, gabonaféléknél pedig ellenkezőleg hat, csökkenti azok sütőipari minőségét, gátolja a keményítő beépülését a szemekbe.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara fontosnak tartja, hogy versenypes szolgáltatásaival is támogassa a gazdálkodókat, ezért a tavalyi évben a laboratóriumi talajvizsgálatok mellett bevezette a levélanalízis szolgáltatást is, amely az okszerű gazdálkodáshoz nyújt hatékony segítséget.

Megtudhat többet a <https://www.nak.hu/szolgáltatások/labor> weboldalon, rendelje meg laboratóriumi szolgáltatásainkat falgazdászánál, általános információkért pedig keresse ügyfélszolgálatos kollégáinkat a szokásos elérhetőségeken (ugyfelszolgalat@nak.hu, +36 80 900 365 zöld szám). Laboratóriumi vizsgálatok rendelése esetén is forduljon bizalommal hozzánk!

• NAK

Új irányba fordult a magyar agrárdiplomácia

A magyar agrárdiplomácia stratégiája idén alapjaiban újult meg: a fókusz az agrárkültúrák gazdaság erőteljes fejlesztése lett – emelte ki az Agrárminisztérium mezőgazdasági és környezetügyi szakdiplomatainak éves beszámoló értekezletén Bencsik Dávid, az Agrárminisztérium nemzetközi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára.

Az agrárexport dinamizálása alapvető nemzeti érdek. Mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy növeljük a magyar agrárium és élelmiszeripar kivitelét. Ehhez új és hagyományos piacokra egyaránt szükség van. Hídépítőként ezt az utat járjuk az agrárdiplomácia klasszikus eszközein kívül is.

Természetesen továbbra sem fogjuk elhanyagolni a hagyományos diplomáciai színtereket, azonban azok másodlagossá válnak: tevékenységünk fókuszja a világválság miatt kialakult gyökereken új helyzetben az ország exportképességének fellendítése és a magyar agrárium általános

fejlődésének, megújulásának nemzetközi támogatása – szögezte le Bencsik Dávid.

A külgazdasági gondolkodás, ennek összeegyeztetése a mezőgazdaság legfontosabb érdekeivel és ezek együttes érvényesítése lesz a következő időszak vezérfonala – emelte ki a helyettes államtitkár, aki arról is beszélt, hogy a teljes agrárdiplomáciai struktúrának minden szintjén alkalmazkodnia kell a megváltozott nemzetközi körülményekhez és a koronavírus-járvány közben és után átalakuló új világ kihívásaihoz. A cselekvő agrárdiplomácia híve vagyok – tette hozzá Bencsik Dávid.

A kétnapos munkaértekezleten vendégladóként felszólalt Joó István, a Külgazdasági és Külügyminisztérium exportfejlesztésért felelős helyettes államtitkára, dr. Kiss Rajmund, a Mathias Corvinus Collegium diplomáciai műhelyvezetője, Süle Katalin, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara alelnöke, valamint a résztvevőket videóüzenetben köszöntötte dr. Gyuricza Csaba, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem rektora.

Az Agrárminisztérium irányítása alatt álló szakdiplomata-hálózat tag-

jai a magyar agrár- és környezetügyi szempontból kiemelt magyar nagykövetségek munkáját segítik speciális ágazati ismereteikkel, felelősei a magyar agrár- és élelmiszeripari cégek exporttörekvései elősegítésének is. A legfontosabb európai és EU-n kívüli piacokon a magyar érdekeket képviselő hálózat tagjai jelenleg Washingtonban, Londonban, Párizsban, Berlinben, Rómában, Varsóban, Belgrádban, Bukarestben, Moszkvában, Pekingben és Tokióban látják el az ehhez szükséges feladatokat.

• AGRÁRMINISZTERIUM

Meg kell ragadni a tengerentúli lehetőségeket is

Hazánk két amerikai tiszteletbeli konzulja tett látogatást a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara budapesti központjába.

Meglátogatta a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara budapesti központját John E. Parkerson Jr. és Chris Domeny, Magyarország két amerikai tiszteletbeli konzulja, valamint Kocsy Béla, hazánk Washingtonba delegált agrárattaséja. Az Alabama, Georgia, Tennessee, illetve Észak- és Dél-Karolina államokban tevékenykedő konzulokkal folytatott tárgyaláson szóba kerültek a magyar borok, illetve egyéb hazai agrártermékek exportálásának lehetőségei is – számolt be Györfly Balázs, a kamara elnöke. Hozzátette:

Észak-Karolina pedig jelentős fejlesztéseket tervez az intenzív kertészet terén, a magyarországi gyakorlatban bevált professzionális üveg-házi technológiák iránt is érdeklődnek. Bencsik Dávid, az Agrárminisztérium nemzetközi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára közösségi oldalán kiemelte, hogy hazánk agrárkültúrák gazdasági érdekeinek méltó és hatékony képviselője az Egyesült Államokban kulcskérdés. Mint írta, John E. Parkerson Jr. és Chris Domeny urak nagy segítségünkre vannak ebben. Az általuk

betöltött tiszteletbeli konzuli intézmény hazánk és a külföldi országok közötti talán a legszorosabb kapcsolatainkat kell hát vele! Amerika még mindig a lehetőségek földje, ahol az

agrár-együttműködések esélye folyamatosan növekszik, ám ezen lehetőségeket meg is kell ragadni – fejtette ki.

• NAK

Jövedelmező adatok egyenesen a földekről

Digitális, újszerű technológiákat felsorakoztató cikksorozatunk ezen részében a Byome hazai vállalkozást ismerhetik meg az olvasók. A NAK innovációs programjában részt vevő fiatal fejlesztők olyan egyedi időjárás-állomásokon dolgoznak, amelyek segítségével bármely termelő automatikusan és olcsón hozzájuthat az öt leginkább érdeklő adatokhoz.

Ahogy a környezeti viszonyok egyre kiszámíthatatlanabbá váltak az elmúlt években, úgy mutatkozott meg, hogy mekkora jelentősége van az időjárás helyben történő, automatikus monitorozásának. Manapság egymást váltják az aszályok és az özvízszzerű esők, és gyakran az egymás melletti táblákon is teljesen mások a környezeti viszonyok.

A Byome által kifejlesztett eszközöket úgy tervezték, hogy beavatkozás (elemcsere) nélkül is évekig képesek legyenek megbízhatóan, félóránként küldeni a környezeti adatokat. Az aktuális, naprakész információk segítségével a termelők rengeteg időt és energiát spórolhatnak meg mindennap, miközben az adatok alapján jobb döntéseket is hozhatnak.

Az automata időjárás-állomások segítségével a gazdálkodók egy szempillantás alatt pontos képet

kaphatnak arról, hogy valójában mi történik a területeiken, így mindig a legújabb információk alapján tudnak döntéseket hozni. A begyűjtött adatok – a termelők meglévő tudása mellett – támpontként szolgálnak egész évben, így könnyebben tervezhetővé válik a vetés, az öntözés, a permetezés és a talajmunkák is. Mindez azt is jelenti, hogy minden egyes termelési lépés előkészítése sokkal kevesebb időt vesz igénybe, hiszen csökkenthető a terepszemlék száma.

Mivel az eszközök csak az adott növénykultúrához szükséges szensorokkal vannak ellátva, így a megoldás minden gazda számára költséghatékony segítséget nyújt. Egy napraforgótábla mellé például egy megfizethető, csapadékot, hőmérsékletet és páratartalmat mérő eszközt telepíthető, miközben egy szőlőbe már egy sokkal komplexebb állomást képesek kihelyezni,

ami többek között levélnedvességet és talajnedvességet is mér.

A termelők a Byome szolgáltatásával valós időben, táblánkénti lebontásban, egy könnyen átlátható felületen követhetik nyomon a környezet változásait, mindezt akár az otthonukból vagy az irodájukból is. Ez az

egyszerű adatalapú döntéshozatal mellett a gyakorlatban azt is jelenti, hogy minden héten órákat spórolhatnak meg a terepszemléken: nem kell üríteni a csapadékmérőket, a gépek elindítása előtt nem kell ellenőrizni az utakat, az öntözés megkezdése előtt nem kell a talajba beásni, a permetezés előtt nem kell a szelet és a levélnedvességet ellenőrizni.

A hazai vállalkozás küldetése, hogy a következő években egy olyan teljes körű platformot hozzon létre, amivel a gazdálkodók az összes időjárás- és növénytermesztéshez kapcsolódó adatot egy helyen, könnyen használhatóan kaphatják kézhez. Már idén integrálják a műholdképeket és egy 10 napos, hiperlokális időjárás-előjelzést is a szoftveres felületbe, valamint folyamatosan fejlesztik a döntéstámogató funkciókat is.

• NAK

Szalmából élelmiszer

A gomba mint élelmiszer egyedülálló a zöldségek között, különleges tápértékekkel rendelkező szuperélelmiszer, amelyet a magyar fogyasztók is szívesen fogyasztanak. A gombaféléknek igen alacsony a szénhidrát-, zsír- és nátriumtartalmuk, ugyanakkor B-vitaminokban és ásványi anyagokban, például szelénben, káliumban és vasban gazdagok. Emellett a gomba az egyetlen nem állati eredetű D-vitamin-forrás.

A Bio-Fungi Kft. Magyarország és Kelet-Közép-Európa vezető, magyar családi tulajdonú gombaipari vállalkozása. Közel 30 éve foglalkoznak gombatermesztéssel és több mint 20 éve gombaalapanyag, komposzt gyártással, tudtuk meg Mutsy Árpád ügyvezető igazgatótól.

A gomba elterjedésével ma már 1,5 kilogrammra tehető a személyenkénti hazai éves fogyasztás,

amely a jövőben a tudatos táplálkozás és környezettudatos gondolkodásmód elterjedésével jelentősen növekedni fog. Annak érdekében, hogy ez a nélkülözhetetlen élelmiszer a fogyasztók asztalára kerülhessen, jelentős mennyiségű mezőgazdasági mellékterméket használnak fel, amely a letermesztést követően visszakerül a termőföldekre, növelve annak tápanyagtartalmát.

A víz- és energiafelhasználás, valamint az alacsony CO₂-kibocsátás mérője alapján a gomba olyan tápláló élelmiszer, amelynek ökológiai lábnyoma nagyon kicsi. A gombatermesztők nem csupán a „végső újrahasznosítók”, hanem fenntartható élelmiszerforrást biztosítanak a fogyasztók számára.

Ahhoz, hogy a növekvő fogyasztási igényeket ki tudják elégíteni, illetve a csiperke, laska és egyéb

gombafajták számára is alapanyagot tudjanak biztosítani, kalászos növények bálázott szalmáját is felhasználják. Éves szinten közel 50 ezer tonna ez a mennyiség (különböző kalászosok, elsősorban őszi búza, árpa, rozs, tritikálé, szója stb. növények szalmája).

Mindazok a gazdák, akik a szalmát a gombakomposztüzemek számára adják el, segítik és támogatják azt a természetes folyamatot, hogy a magas cellulóztartalmú szalmából élelmiszer, valamint a letermelt gombakomposzt által kimagasló tápanyagforrás legyen a földeken.

Mutsy Árpád úgy gondolja, hogy amíg az energiaszektorban vagy az égetőüzemekben a szalma szénforrásai teljesen elégnak, amely szén-dioxid-terhelést jelent a környezetre, addig a gombatermesztésben, akárcsak az állattenyésztésben, közvetlenül az élelmiszer-előállítás szolgálja a folyamatot, ugyanakkor jelentősen kevesebb környezetterhelés mellett.

Családi és társasházak számára a kiváló hő- és hangszigetelő könnyűbetont ajánljuk

A leggyorsabb és legolcsóbb megoldás a csarnoképítés

A kaposvári ÖKO 2002 Kft. karakterszerűen fejlődő családi cég, vállalási köre folyamatosan bővül. Mezőgazdasági cégek számára elsősorban csarnoképítést kínál, társas- és családi házakhoz pedig kiváló hő- és hangszigetelő képességgel rendelkező, saját fejlesztésű könnyűbetont.

Ha egy területet beakarunk fedni, akkor a leggyorsabb és legolcsóbb megoldás, ha könnyű acélszerkezetből, szendvicspanelből és trapézlemez burkolattal valósítjuk meg. A csarnok hőszigetelt vagy anélküli, lapos-, illetve nyeregtetős, területe megosztható irodáknak, kiszolgáló helyiségeknek, beépíthetünk szintosztó födémeket. Igény szerint alakíthatók ki ablakok és ajtók-kapuk.

Lehet többek között raktár (gépjárművek, műszaki alapanyagok és késztermékek, zöldség- és gyü-

mölcsfélék, bor számára), ömlesztett tárolás (gabonaféléknek) és üzemcsarnok (gyártás, feldolgozás).

Az egyedi, profi tervezés optimalizált, magas teherbírású, biztonságos, mégis gazdaságos szerkezetet eredményez. A tető- és burkolati termékek, rendszerek széles körű választéka változatos építészeti megjelenést, funkcióhoz igazított, gazdaságos szakmai megoldásokat tesz lehetővé. A könnyűszerkezetes,

szertelt technológia gyors kivitelezést, időtakarékos megvalósítást, egyszerű karbantartást jelent.

Vállalunk kisebb-nagyobb épületlakatos munkákat és épületmegegerősítéseket. S valószínűleg is használni. Kérésre a termék kivitelezésünk esetén el tudjuk végezni a tűzgátló festést.

A kaposvári ÖKO 2002 Kft. folyamatosan szélesíti tevékenységi körét. Eredendően fő tevékenysége a könnyűbeton gyártása és beépítése, amelynek szakértőjévé vált. Egyes saját fejlesztésű ÖKOCELL termékek súlya mindössze húsz százaléka

a normál betonénak, ezért kevésbé terheli a tartószerkezeteket. Tulajdonosságai révén kiváló egybekel mellett hő- és hangszigetelésre, lapostető lejtésképzésre, padlástér kiegyenlítésére, leromlott állagú pincék, boltívek és más üregek kitöltésére, padlófűtés medencék telepítésére.

Könnyen és tévedésmentesen beépíthető: megvan, hogy egy zsák késztermékhez mennyi víz kell önteni (ez a terméktől függően 6–10 liter), s négy perc keverés után már lehet is használni. Kérésre a termék felhasználása mellé szaktanácsot adunk, ami azért is fontos leginkább a magánfelhasználók esetében, mert minden probléma más megoldást igényel szakmai alapon és a pénztárcát illetően.

Kivitelezést is vállalunk, de a könnyűbeton természetesen ennek hiányában is megvásárolható kaposvári telephelyünkön vagy partnereinknél.

ÖKO 2002
Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Elérhetőségeink:

7400 Kaposvár, Kanizsai u. 56.
oko2002kft@gmail.com,
megrendeles.oko@gmail.com
+ 36 82 951 813, + 36 70 604 1128

kozpont@terraform.hu

HUMIN AQUA®

EGYÜTT TERRAFORMÁLJUK MAGYARORSZÁGOT!

Vegyszermentes kertészet, nagy hektárszámon
egyszerűen: 2 komponenssel.

- ▶ versenylőny
- ▶ korai primőrök
- ▶ stressztűrés
- ▶ terméstöbbség
- ▶ termelésbiztonság
- ▶ magas beltartalom
- ▶ prémium termékek
- ▶ jobb tárolhatóság
- ▶ BOKONTROLL
- ▶ MÉHBARÁT MINŐSÍTÉS

Területre szabott
egyéni ajánlat:
huminaqua.hu

**Az agrárium
legfontosabb
hírei első
kézből
- ONLINE!**

agrariumONLINE

www.agrariumonline.hu